

Stowarzyszenie Artystyczne
"Muzyka Centrum"
Akademia Muzyczna w Krakowie
Bunkier Sztuki

Festiwal Audio Art'06

Marek Zygmunt

(Gdynia)

Instrument dla Ryb

instalacja
(installation)

Z² + H

Marek Zygmunt Jacek TymoszuK

(Gdynia)

Kolej

wideo-performance
(video-performance)

niedziela, 5 listopada 2006, godz. 21.00
Bunkier Sztuki, pl. Szczepański 3a

koncert wspierany przez:
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Urząd Miasta Krakowa

Marek Zygmunt (ur. 1975) – mieszkaniec Gdyni, absolwent Architektury Politechniki Gdańskiej. Od 1995 nieprzerwanie tworzy performance, video-performance, filmy wideo i muzykę eksperymentalną, łącząc przy tym techniki audiowizualne z filozofią. Zawodowo zajmuje się twórczością filmową i telewizyjną pracując jako dziennikarz i operator. Od 1997 roku współpracuje z gdańską Galerią „Spiż 7” realizując własne wystawy oraz biorąc udział w projektach zbiorowych. W roku 2000 współpraca z prowadzącym „Spiż 7” Markiem Rogulskim zaowocowała udziałem w projekcie pt. *Poza postmodernizm*. Występuje w nim jako uczestnik i współorganizator wystaw. W ramach tego projektu powstała praca *Element* oraz następne realizacje wideo *Medytacje* i *Spacer* oraz performance *Trzydzieści*. W latach 1998-2000 związany z Mazzollem i Robetem Knuthem. Wraz z ich zespołem „Diffusion Ensemble” w scenicznych *Dyfuzjach* realizował dźwiękowe fascynacje, łącząc je z performance. Koncertował też z „Arhythmic Perfection” Mazzolla. Warsztat muzyczny jakim się posługiwał, określany jako „preparka”, oznacza kreowaną na żywo nieinstrumentalną przestrzeń dźwiękową. W działaniach muzycznych ten kierunek rozwija do dziś. W 2002 roku został zaproszony przez Dominika Lejmana do współpracy przy jego projektach wideo i zajmuje się technologicznymi aspektami tych realizacji. Współtworzył takie projekty jak: *Dziecięce utopie* [2003], *Delaing Façade* [2004], *Oddychająca katedra* [2005], *Ostatni zapala światło* [2006]. W 2003 roku wraz z Krzysztofem Tomaszewskim (znanym jako Zambari) założył zespół improwizacji elektronicznych Z² [Zet Kwadrat]. Trzon zespołu Zygmunt/Zambari zaprasza do współpracy różnych muzyków posługujących się zarówno tradycyjnymi instrumentami, jak i innymi urządzeniami elektronicznymi. Eksperymentalny charakter zespołu pozwala prowadzić poszukiwania muzyczne na wielu płaszczyznach. W twórczości artystycznej akcentuje proces, w którym kolejne realizacje tworzą ciągłość osobowego rozwoju artysty. W pracy zatytułowanej *Element I, II, III* udowodnił, że poza rozwijaniem świata zewnętrznego technika jest w stanie pomóc człowiekowi rozwijać również świadomość. W dalszych pracach (*Piramida*, *Mandala*) będących następstwem *Elementu* bada, jak jednostka poprzez rozwój świadomości buduje i ulepsza cywilizację. Uprawia „sztukę laboratorwina” która stała się dla niego

poligonem doświadczalnym do wypracowywania nowych celów, wartości i znaczeń. Przez działania i realizacje sprawdza, udowadnia i konfrontuje stawiane przez siebie tezy, traktując sztukę jako jedno z narzędzi w procesie przenoszenia cywilizacji do innych wymiarów. Twierdzi, iż cywilizacja zmierza do modelu społeczeństwa technologicznego. W tym nadchodzącym modelu społeczeństwa (którego być może nie umiemy sobie nawet wyobrazić, przeczuwając jedynie instynktownie jego kształt) to co dziś nazywamy religią, filozofią, nauką i sztuką da nowy kształt dla materialnej obecności człowieka na ziemi i w kosmosie. Natomiast istota procesu transformacji cywilizacyjnej, poza osiągnięciami technologicznymi, leży w doskonaleniu świadomości poszczególnej jednostki tworzącej społeczność. Artysta prowadzi dokumentację działań dostępną pod adresem: www.marekzygmunt.art.pl

Instrument dla ryb. „Poprzez tę realizację zmierzam do stworzenia instalacji, która umożliwi mi wykonanie kompozycji muzycznej w duecie z rybą. Wejście w interakcję z istotą, z którą do tej pory nie było możliwości komunikacji na płaszczyźnie muzycznej. *Instrument dla ryb* to połączenie instrumentu- instalacji oraz koncertu muzyki elektronicznej z użyciem tej instalacji. Instrument- instalacja składa się z kamery wideo śledzącej ruch ryby umieszczonej w akwarium oraz urządzeń elektronicznych, które transponują algorytm ruchu na kompozycję dźwiękową. Pełen zestaw składa się z akwarium, kamery, komputera, wzmacniacza i głośników. Koncert, w którym opisana instalacja zostanie wykorzystana do wykonania kompozycji, to koncert muzyki elektronicznej w którym udział bierze ryba wraz z instalacją oraz ja z własnym instrumentarium prowadzący wykonanie utworu wraz z rybą.“ [Marek Zygmunt]

Opis instalacji. Instalacja składa się z akwarium, za którym znajduje się czarne tło, i w którym pływa ryba. Powinna ona być w miarę duża i jasna, z gatunku tych charakteryzujących się ruchliwością i dążeniem do penetrowania środkowych partii zbiornika. Akwarium z umieszczoną w nim rybą obserwowane jest z zewnątrz przez kamerę wideo. Sygnał z kamery przekazany jest na komputer i dalej do urządzeń nagłośnieniowych. Podstawę instalacji stanowi specjalny program zamieniający obraz ruchu

ryby w kompozycję dźwiękową. Akwarium jest czyste (bez roślinności i z minimalną ilością urządzeń podtrzymujących funkcje życiowe: grzałka, termometr, natleniacz). Ciemne tło akwarium kontrastuje z jasną barwą ryby. Dzięki temu jest ona dla kamery poruszającym się punktem w płaszczyźnie bocznej akwarium. Ruch ryby obserwowany z zewnątrz przez kamerę wideo przekazany zostaje na komputer. Specjalny program zamienia obraz ruchu ryby w kompozycję dźwiękową. Zamienia on także informację o zmianie współrzędnych położenia ryby na algorytm dźwiękowy, w którym wysokość położenia ryby odpowiada wysokości dźwięku, a szybkość ruchu częstotliwości jego pulsowania. W ten sposób można uzyskać składniki kompozycji muzycznej – zmiany tempa i wysokości tonu. Podczas wernisażu artysta gra kompozycję wspólnie z rybą. Używa w tym celu instrumentarium składającego się z laptopa, urządzenia pętającego oraz urządzenia midi. W finale ryba gra sama (!) jako instalacja.

„Rozwój techniki daje możliwość rozwoju człowieka na wielu płaszczyznach. W pracy zatytułowanej *Element* (2000) udowodniłem, że człowiek, wykorzystuje postępek do zaspokojenia zarówno potrzeb fizycznych jak i duchowych. Zmierzając w kierunku wykreowania modelu cywilizacji technicznej, rządzącej się nowymi prawami, możemy eksplorować i czerpać doświadczenia z dotąd nie istniejących relacji. Rozwój techniki daje nam kolejne wynalazki czysto funkcjonalne. Stwarza też urządzenia pozwalające na poszukiwania w zupełnie nowych obszarach, choćby dialogu ze światem zwierząt. Budując *Instrument dla Ryb* stwarzam unikatową możliwość nawiązania kontaktu ze zwierzęciem poprzez dźwięk. Jej samej umożliwiam natomiast korzystanie z instrumentu (ryba pomimo braku słuchu może wyczuwać drgania i reagować na nie), a możliwość opanowania tego narzędzia może stać się środkiem komunikacji ze mną. Muzyka jest owocem zaspokojenia potrzeby człowieka obcowania z dźwiękami. Kompozycje, to układy dźwięków potęgujące wrażenia słuchowe. Złożone w pewne ciągi harmoniczne i rytmiczne dają poczucie przyjemności. Także zwierzęta poddane działaniu muzyki odczuwają przyjemność, stwierdzono na przykład, że zwierzęta pozytywnie reagują na muzykę klasyczną. Z pewnością mają potencjalną skłonność do

regulacji układów dźwiękowych w celu stworzenia kompozycji dla nich najprzyjemniejszych. Stąd wywodzę przypuszczenie, że jeśli ryba rozszyfruje zależność pomiędzy swoim położeniem w akwarium, a zmianą tonów i rytmu, będzie miała szansę nauczyć się grać własną kompozycję.“ [Marek Zygmunt]

Kolej. Projekt multimedialny. Projekt *Kolej* to forma widowiska multimedialnego, składającego się z koncertu muzyki elektronicznej oraz wizualizacji, czyli tworzonych „na żywo” projekcji wideo. Zespół przygotowując kompozycję złożoną z dźwięków kolei dokonał nagrań audio i wideo pociągów, maszyn, dworców i innych obiektów, aby później, w formie koncertu ilustrowanego obrazami, odtworzyć specyficzne przestrzenie dźwiękowe i wizualne, tworząc autorską interpretację zjawiska, jakim jest kolej. Infrastruktura kolejowa wytworzyła ogromną ilość urządzeń, obiektów i przestrzeni, posiadających specyficzną audiosferę. Można z niej wyodrębnić rozmaite dźwięki: stukot maszyn, brzęk stali, odgłosy dworca kolejowego czy szum pędzących wagonów. Ich unikatowość, a zarazem łatwość identyfikacji jest częścią spójnego świata, który nazywamy koleją. Koncert wzbogacony został obrazami wideo w postaci wizualizacji, które ilustrują kompozycję, wykonywaną na żywo przez muzyków. W tym audiowizualnym widowisku usłyszeć i zobaczyć można „zaplecze” kolei, czyli ludzi wprawiających w ruch maszyny, skalę taboru, warsztaty, maszynowozownie, nastawnie, trakcje, sygnalizacje, przejazdy i wiadukty. Narracja prowadzi widza poprzez przestrzenie dworców, peronów, poczekalni oraz wnętrza pociągów. Widzowie tego spektaklu odbywają wirtualny spacer po przestrzeniach kolejowych, gdzie mają okazję zobaczyć i usłyszeć specyficzną poetykę opisywanych miejsc. Projektem *Kolej*, zespół Z² (Marek Zygmunt/Krzysztof Tomaszewski „Zambari”), zapoczątkował etap „etnografii industrialnej”, zapowiadając, kontynuację obranej formuły i penetrowanie innych środowisk inżynierskich jak port, stocznia, budowa. Po dołączeniu do składu zespołu Jacka Tymoszuka, grupę przemianowano na Z²+H. Jacek Tymoszek trójmiejski VJ aka Hijack jest głównym „operatorem” obrazu w projekcie *Kolej*.

Marek Zygmunt (born in 1975) – he lives in Gdynia. Graduated from architecture at the Gdansk Institute of Technology. Since 1995 he creates performances, video-performances, video and experimental music, joining together audiovisual techniques with philosophy. He makes films and television productions, working as a journalist and cameraman. Since 1997 he cooperates with gallery „Spiż 7” in Gdansk, realising his own exhibitions as well as taking part in different projects. In 2000 cooperation with Marek Rogulski – the runner of „Spiż 7” gallery gave him the opportunity to participate in the project called *Beyond Postmodernism* as a participator and co-organisator of exhibitions. Within the frames of that project he realised the following videos: *Element*, *Meditations* and *Walk* as well as performance *Thirty*. Between 1998 and 2000 he cooperated with Mazzoll and Robert Knuth. Under the label of their group „Diffusion Ensemble” during stage *Diffusions* he realised his sound fascinations joined them with a performance. He also gave concerts with Mazzoll’s „Arhythmic Perfection”. Musical effects that he used are known under the name „preparka” („preparing”), which means sound space creating live without using instruments. In his musical activities he still develops that kind of music. In 2002 Dominik Lejman invited him to cooperation during the preparation of video projects and he is responsible for the technological aspects of those realisations. He coproduced such projects as: *Dziecięce utopie (Children’s Utopias*, 2003), *Delaying Façade* (2004), *Oddychająca katedra (Breathing Cathedral*, 2005) and *Ostatni gasi światło (Last One Put the Lights Off*, 2006). In 2003 together with Krzysztof Tomaszewski (known as Zambari) he found the group of electronic improvisations called Z² [Zet Square]. They invite to cooperation different artists playing both traditional instruments and the electronic devices. Experimental character of the group provides the opportunity for musical research on many fields. In his art he puts special accent on the process itself in which the consecutive realisations form a continuity of his personal development. In his project entitled *Element I, II, III* he proved that technique besides developing of the external world can also help man in developing of his own consciousness. In other projects like *Pyramid* and *Mandala* that are due to the *Element* he examines in what way the individual builds and improves the civilisation

through the progress of one's own consciousness. He creates „laboratory art“ that he treats as a research range on which he works on new goals, values and meanings. Through his activities and realisations he checks, proves and confronts different thesis poses by him, treating art as a one of many tools in the process that transports the civilisation into the other dimensions. He states that civilisation is going to change itself into the model of technological society. In that upcoming model of society, which we probably even cannot imagine and may only instinctively anticipate its shape, that what we today call religion, philosophy, science and art will give the material presence of human being on earth and in space a new shape. Another point is that the kernel of the process of transformation of civilization, besides technological improvement, lays in developing of consciousness of the individual, which together with others forms society.

Artist's documentation available at www.marekzygmunt.art.pl

Instrument for Fishes. „In this project I would like to create an installation, which makes possible playing music in duo with a fish. My goal is to establish an interaction between a creature and me, with which until now there has been no chance at all to communicate in the field of music. *Instrument for Fishes* is a project based on instrument-installation that is accompanied by a concert of electronic music during which this installation is used. The instrument-installation consists of video camera, which follows fish movements and electronic devices that transpose the algorithm of that movement into the sound composition. The full set is built of an aquarium, video camera, computer, resonator and loud speakers. In the concert of electronic music, during which that described installation is used to perform the composition, a fish takes part together with the installation and with me using my own instruments and conducting the whole performance together with the fish.“
[Marek Zygmunt]

Installation description. The installation consists of an aquarium with the fish behind which there is a dark background. The fish should be rather big and bright, one of that kind which is characterised by liveliness and preferences for penetrating the whole space of an aquarium. A fish put into the aquarium is observed by the video camera. Signal from

the camera is transported to the computer and then to the loud speakers. The base of the installation is an especially written program, which gives the possibility to change the image of fish movement into sound composition. The aquarium should be clean (without flora and with minimal amount of the devices which keeps the fish alive: heater, thermometer and oxen device). Dark background of the aquarium is in contrast to the bright colour of the fish that – from the camera point of view – changes her into a bright moving point in the lateral plane of the aquarium. Movement of the fish is observed from outside by the video camera and then transmitted into the computer. Special software changes image of the fish movement into the sound composition. It also converts information about every alteration in the co-ordinates of the fish position into the sound algorithm, in which the height of fish position is equal to pitch of sound and movement speed is equal to frequency of its pulsing. That gives the elements of musical composition – changes of the tempo and pitch of tone. During the performance the artist plays a composition together with the fish using laptop, looping device and midi-device. In the finale the fish plays itself as an installation.

„Technical development gives people the possibility of development at the different fields. In my project called *Element* (2000) I gave the proof that man uses progress in order to fulfil his physical and spiritual requirements. Heading for the technical civilization ruled by new laws we may explore and use experience from the relations unknown up till now. Technical progress provides us with new pure functional inventions, but also creates devices that give us possibilities to explore new fields, i.e. in the field of dialogue between people and animals. When I was building the *Instrument for Fishes* I created unique possibility to establish contact with an animal using sound. I also provide the fish with possibility to use this instrument. Although fishes do not hear they can feel pulsations and react to them. When the fish will learn how to use that instrument, it can communicate with me. Music appeases human need for intercourse with sounds. Compositions are sets of sounds, which increase auditory sensation, and when they are put together as harmonic and rhythmic sequences, they produce pleasure. Animals as well feel pleasure when listen to the music:

scientific research gave the proof that animals positively react to the classical music. They probably have inclination toward regulation of sound layers in order to create most favourable compositions for their ears. My conclusion is that if the fish finds out the interdependence between its own position and change of tones and rhythms, it will have a chance to learn how to play its own composition.“ [Marek Zygmunt]

the *Railway* video-performance.

Railway. Multimedia project. Project *Railway* is a kind of multimedia show that consists of concert of electronic music and visualisations – live-cut video projections. Artists preparing composition made of railway sounds, recorded hours of audio and video data i.e. trains, machines, railways stations and other objects in order to reproduce specific sound and videoscapes in the form of a concert illustrated with pictures that is very individual interpretation of railway essence. Railway infrastructure created a great amount of devices, objects and spaces, which have very special audio sphere. It is possible to isolate different sounds from it, i.e.: tap of the machines, clang of the steel, noise of the railway station or hum of the running carriages. Their uniqueness and at the same time facility to identify is a part of a very compact world of railway. Concert is enriched by the video images that serve as visualisations illustrating the composition that is performed live by the musician. During this audio-visual show one may hear and see subsidiaries of the railway, it means people who set the machines in motion, the scale of rolling-stock, workshops, coach-houses, signal box, tractions, signalling apparatus, level crossing and viaducts. The narration leads the audience through railway stations spaces, platforms, waiting-rooms and interiors of the trains. The audience takes a virtual walk through the railway spaces where one may hear and see very specific poetry of describing places. The project called *Railway* was the beginning of the new stage of artistic development for the group called Z² (Marek Zygmunt and Krzysztof Tomaszewski „Zambari“) which may be described as an „industrial ethnography“. It announced the continuity of the model once chosen and further penetrating of other engineering environments like port, shipyard or building site. After Jacek Tymoszuć joined the group it was renamed Z²+H. VJ Jacek Tymoszuć aka Hiiack is the main „operator“ of images during